

Belterületi utak fejlesztése

TOP_Plusz-1.2.3-21

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.1 és 1.2 fejezetében)	Jelen felhívásra támogatási kérelmet önállóan a települési önkormányzatok (GFO 321) nyújthatnak be.
Nyújthat be támogatási kérelmet konzorcium? (Részletes információk a felhívás 1.1 fejezetében)	A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 2. fejezetében)	Támogatható az önkormányzati tulajdonú belterületi – az e-UT 03.01.11. Közutak tervezése (KTSZ) Útügyi Műszaki Előírás szerinti B.V., B.VI. tervezési osztályba sorolt – gyűjtőutak (B.V. ter. oszt.), valamint kiszolgáló-, lakó- és vegyes használatú utak (B.VI. ter. oszt.) építése, korszerűsítése, felújítása.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.3 fejezetében)	Megyéenként eltérő benyújtási dátum lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	Megyéenként eltérő minimum és maximum támogatási összeg lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
A támogatás visszatérítendő vagy vissza nem térítendő? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	A támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.
Kell-e önerő a projekthez? (Részletes információk a felhívás 7.2. fejezetében)	Nem.
Mekkora mértékű előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 7.1. fejezetében)	Akár 100%, a Felhívás 7.1 pontja szerinti feltételek teljesülése esetén.
Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4. fejezetében)	A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított legfeljebb 36 hónap áll rendelkezésre.
Hol valósítható meg a projekt?	A kevésbé fejlett régiók esetében a felhívás mellékletét képező területspecifikus mellékletek szerinti megyék településein, kivéve a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városokat és várostérségeket, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
Várhatóan hány projekt kap támogatást?	Megyéenként eltérő számú projekt támogatása lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.

A felhívás

- meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon¹, 49 620 000 000 Ft. A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása és a támogatási kérelmek várható darabszáma a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.
- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által kerül meghirdetésre a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló kormányhatározat alapján,
- forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja,
- keretében beérkezett kérelmekről az irányító hatóság TKR eljárásrend szerint hoz döntést. A döntés-előkészítés során az irányító hatóság Döntés-előkészítő Bizottságot állít fel.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: „ÁÚF 21-27”), az Elszámolási Útmutató, a Pénzügyi Elszámolási Útmutató és mellékletei (pénzügyi összesítők), a támogatási kérelem adatlapja és mellékletei együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az irányító hatóság és a Miniszterelnökség a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közleményt jelentetünk meg, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

Az irányító hatóság az „ÁÚF 21-27”-ben, az Elszámolási Útmutatóban, valamint a Pénzügyi Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános szabályoknál meghatározhat szigorúbb feltételeket a Felhívásban, ezért ha a Felhívásban szereplő információ eltér az „ÁÚF 21-27”-ben, az Elszámolási Útmutatóban, vagy a Pénzügyi Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a Felhívásban szabályozottak az irányadók.

A támogatási kérelem elkészítése, benyújtása, a támogatott projekt végrehajtása során irányadó jogszabály a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (a felhívásban a továbbiakban: Korm. rendelet).

---

¹Az operatív programban rögzítettek alapján.

Tartalomjegyzék

1. A támogatási kérelem benyújtásának feltételei	5
1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?.....	5
1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?.....	5
1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	6
1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?.....	6
2. A projekttel kapcsolatos elvárások	6
2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?.....	6
2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	8
2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?	9
2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	13
3. A finanszírozással kapcsolatos információk	14
3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?	14
3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?	14
3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?	14
4. A projektvégrehajtás időtartama	15
4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?.....	15
4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?	15
5. Mérföldkövek, indikátorok	15
5.1. Hány mérföldkővet kell tervezni?	15
5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?	17
6. Projektvégrehajtással kapcsolatos egyéb elvárások	17
6.1. Mire nem kapható támogatás?	17
6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?	18
6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?	19
6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?	19
6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?	20
6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?	20
6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?	20
6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?.....	20
7. Elszámolhatóság	21
7.1. Mennyi előleg igényelhető?	21
7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?	22
7.3. Melyek az elszámolható költségek?	22
7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?	24
7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?.....	25

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?.....	28
7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?	29
8. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok.....	29
8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?	29
8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?	29
9. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok	31
9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	31
9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok	31
10. További információk	33
10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?.....	33
10.2. További dokumentumok.....	34
11. Ügyfélszolgálatok elérhetősége.....	34
12. Csatolandó mellékletek listája	34
12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?	34
12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?	35
12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?	35
13. A felhívás szakmai mellékletei	35
13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése	35
13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok:	36
13.3. További mellékletek	36

1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- a) a települési önkormányzatok (GFO 321).

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

Önállóan nem, konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek:

- b) Magyar Közút Nonprofit Zrt. (GFO 573)
- c) Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (GFO 114)
- d) Térségi fejlesztési tanács (GFO 362)

Amennyiben a projekt állami tulajdonú országos közutat is érint, a projekt előkészítésekor egyeztetni szükséges a vagyonekezelő Magyar Közút Nonprofit Zrt.-vel a támogatást igénylői kör meghatározása érdekében, és amennyiben előírja, konzorciumi partnerként kell bevonni az országos közutak jogszabályban meghatározott (Magyar Közút Nonprofit Zrt. vagy Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.) építetőjét.

Önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet a projektelőkészítés, projektmenedzsment, közbeszerzés és műszaki ellenőr tevékenységek megvalósítására az alábbi szervezetek:

- e) Megyei önkormányzat (GFO 321)
- f) Önkormányzati hivatal (kötségvetési szerv) (GFO 325)
- g) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 572, 573, 575, 576, 599), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.
- h) Vállalkozás (GFO 11), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?

- 1) Az "ÁÚF 21-27" „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltak.
- 2) Azon támogatást igénylő, amely:
  - a) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal, amennyiben releváns.
  - b) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel, amennyiben releváns.
- 3) Azon támogatási kérelemre nem ítélt meg támogatás, amely:
  - a) megvalósítási helyszíne Budapest és a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és városrészek közigazgatási területe, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
  - b) azon tevékenység megvalósítására irányul, amely korábban az államháztartás alrendszereiből (pl.: Magyar Falu Program keretéből), vagy a Strukturális Alapokból a támogatási kérelemben tervezett tevékenység megvalósítására vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi fejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.
- 4) Csekély összegű állami támogatás esetén:
  - a) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
  - b) a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében történő végző vállalkozások számára nyújtott támogatás teherszállító járművek megvásárlására.
- 5) Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén:
  - a) a szárazföldi közlekedés területén működő vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott támogatás,

- b) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság Magyarországnak címzett, európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,
  - c) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.
- 6) Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:
- a) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság Magyarországnak címzett, európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,
  - b) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
  - c) dedikált infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott támogatás,
  - d) olyan infrastruktúrához nyújtott támogatás, amelyre a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke alapján (a 14. cikk szerinti regionális beruházási támogatás kivételével) nyújtható támogatás.

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

A kérelem benyújtási határideje a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

1. Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés” gomb használatával.
2. A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:
  - a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy
  - b) azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH) kell hitelesítenie. Az AVDH szolgáltatás ingyenesen elérhető, azonban elektronikus azonosítással (pl.: ügyfélkapu regisztrációval) kell rendelkezni hozzá. Az AVDH szolgáltatás itt érhető el: <https://magyarorszag.hu>. (Az AVDH szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tájékoztató a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon elérhető.)
3. Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH szolgáltatás igénybevétele után:
  1. Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.
  2. A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

2. A PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?

2.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

- 1) **Önkormányzati tulajdonú belterületi** – az e-UT 03.01.11. Közutak tervezése (KTSZ) Ütügyi Műszaki Előírás szerinti B.V., B.VI. tervezési osztályba sorolt – **gyűjtőutak (B.V. terv. oszt.); valamint kiszolgáló-, lakó- és vegyes használatú utak (B.VI. terv. oszt.) építése, korszerűsítése, felújítása**, ennek keretében támogatható:
  - a) utak burkolatának és alépítményeinek felújítása, korszerűsítése, átépítése,
  - b) út burkolatának megerősítése, szélesítése, korszerűsítése,
  - c) meglévő földút (szilárd burkolattal nem rendelkező út) burkolattal történő kiépítése,
  - d) új gyűjtőút kiépítése.

Kiszolgáló-, lakó- és vegyes használatú utak fejlesztése a Felhívás 7.5. pontjában meghatározott szakmai jellegű belső költségvetési korlát mértékéig támogatható.

A Felhívás keretében kizárólag közcélú közútfejlesztések támogathatók.

2.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

2.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

- 1) Akadálymentesítés – amennyiben releváns.
- 2) Nyilvánosság biztosítása.

2.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

- 1) A támogatható tevékenységek megvalósításához szükséges alábbi munkálatok elvégzése:
  - a) útberuházáshoz kapcsolódó infrastrukturális munkák (utak alatt, felett és mellett található infrastrukturális elemek (pl.: közmű infrastruktúra) korszerűsítése, felújítása, védelembe helyezése);
  - b) csapadékvíz-elvezetés kiépítése, átépítése;
  - c) forgalomtechnikai tevékenységek;
  - d) műtárgyépítés és felújítás;
  - e) vasúti átjárók korszerűsítése, felújítása a járművek biztonságos közlekedése érdekében;
  - f) komplex terület-előkészítési munkák (pl.: bontás, tereprendezés, kármentesítés, lőszermesztés, régészet), illetve
  - g) szakhatósági engedélyben előírt munkák.
- 2) A beruházáshoz fizikailag kapcsolódó autóbusszöblök, autóbusszmegállók, autóbussz fordulók, autóbussz peronok, várakozást szolgáló helységek, esőbeállók, leszállóperonok felújítása, kialakítása, fejlesztése, akadálymentesítése.
- 3) Országos közúttal közös vagy önkormányzati tulajdonban lévő csomópontok kiépítése, átalakítása, felújítása, fejlesztése, valamint az önkormányzati tulajdonú utak országos közút területén megvalósuló útsatlakozásainak kiépítéséhez szükséges munkálatok elvégzése.
- 4) Közlekedésbiztonságot szolgáló fejlesztések az önkormányzati tulajdonú belterületi közutak esetén:
  - a) A közlekedésbiztonság növelését szolgáló elemek építése, felújítása (pl.: biztonsági berendezések, forgalomtechnikai jelzések és eszközök, sebesség- és forgalomcsillapító településkapuk és/vagy szigetek kiépítése, gyalogátkelőhelyek, gyalogos védő szigetek létesítése, akusztikai és/vagy optikai fék a forgalomvonzó létesítményekhez).
  - b) Balesetveszélyes útszakaszok közlekedésbiztonsági fejlesztése, balesetveszélyes ívek korrekciója.
  - c) Kerékpáros átvezetések kialakítása.
  - d) Lakott területen belül, önkormányzati tulajdonban lévő közvilágítás közlekedésbiztonság érdekében történő kialakítása, bővítése, korszerűsítése (pl.: a fenntartható közvilágítás kialakítása) a beruházással érintett utak nyomvonala mentén.
- 5) Kiegészítő infrastrukturális elemek fejlesztése az önkormányzati tulajdonú belterületi közutak esetén:
  - a) B+R kerékpár tárolók/rekeszek építése, valamint kerékpár támaszok, kerékpár parkolók építése és az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Ütügyi Műszaki Előírásnak nem megfelelő támaszok és tárolók útügyi műszaki előírásban foglalt paraméterek szerinti korszerűsítése, cseréje; kerékpárosbarát kiegészítők beszerzése és elhelyezése a közútfejlesztés nyomvonala mentén, vagy attól legfeljebb 100 méteren belül. Kerékpártámaszokat, parkolókat vagy tárolókat csak mindenki számára hozzáférhetően lehet elhelyezni.
  - b) Útberuházáshoz kapcsolódó – a fejlesztendő út melletti – gépjárműparkolók és biztonsági sávok kialakítása, felújítása, áthelyezése.

- 6) Az önkormányzati tulajdonú közút szegélyén belül kerékpárforgalmi létesítmény (pl.: nyitott/megemelt kerékpársáv) kialakítása vagy fejlesztése az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírásnak megfelelően.
- 7) Automata forgalomszámláló eszközök telepítése a gépjármű és/vagy a kerékpáros forgalom számlálása érdekében a beruházással érintett önkormányzati tulajdonú belterületi útszakaszok esetén.
- 8) Járda kiépítése, felújítása, akadálymentesítése:
  - a) A beruházással érintett önkormányzati tulajdonú útszakaszok mentén a hiányzó járdaszakaszok kiépítése, vagy meglévő járdaszakaszok felújítása akadálymentesítés érdekében.
  - b) A beruházással érintett önkormányzati tulajdonú útszakaszokon található vagy létesülő gyalogátkelőhelyek megközelítése érdekében gyalogjárdák kiépítése vagy akadálymentesítése.
- 9) Beruházáshoz fizikailag kapcsolódó önkormányzati tulajdonban lévő hidak, nem szintbeli keresztezések felújítása, korszerűsítése, építése.
- 10) Zajvédelmi intézkedések (növényzettel elérhető zajcsillapítás, zajcsökkentő útburkolat alkalmazása), zöldterület-építési, átalakítási munkák (pl.: növénytelepítés és árnyékolástechnika) a tevékenységek helyrajzi számain vagy közvetlenül a tevékenységek helyrajzi számai mellett elhelyezkedő önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanon.
- 11) A beruházás megvalósításához szükséges idegen területek megvásárlása/kisajátítása.

2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A Felhívás keretében támogatható tevékenységek finanszírozása **tulajdonos szintjén** abban az esetben **nem minősül** az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak, amennyiben** az elszámolható költségek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény alapján települési önkormányzatok vagy a Magyar Állam tulajdonába kerülő eszközökhöz kapcsolódó beruházásra aktiválhatóak és az alábbi feltételek együttesen teljesülnek:

- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz közvetlen versennyel nem érintett, mivel pl. a replikáció nem gazdaságos (természetes monopóliumok),
- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz tekintetében a magánfinanszírozás nem jellemző, valamint
- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz a társadalom egészének nyújt előnyöket (azaz nem úgy alakítják ki, hogy egy adott vállalkozást/ágazatot részesítsen előnyben).^[1]

A Felhívás keretében támogatható tevékenységek finanszírozása **a támogatást igénylő vállalkozás szintjén** abban az esetben **nem minősül** az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak, amennyiben**

- a) **a támogatott tevékenység** nem gazdasági **tevékenységnek minősül**, vagy
- b) **a támogatást igénylő** a támogatott tevékenység végzése vonatkozásában az uniós joggal összhangban létrehozott **jogi monopóliummal rendelkezik**, nem versenyez hasonló (liberalizált) szolgáltatásokkal, valamint a szabályozási környezet alapján más liberalizált földrajzi- vagy termékpiacon nem tevékenykedhet. Ha a támogatást igénylő vállalkozás egy másik liberalizált (földrajzi és/vagy termék-) piacon is működik, ki kell zárni a kereszttámogatást (a többi tevékenységtől elkülönült könyvelés, a költségek és a bevételek elkülönítése), valamint a jogi monopólium tárgyát képező tevékenységekre nyújtott állami finanszírozást más tevékenységekre nem veheti igénybe.

A Felhívás alapján elnyert finanszírozásból megvalósított közmű-infrastruktúra kiépítés, fejlesztés, felújítás **üzemeltető részére történő átadása** abban az esetben **nem minősül** az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak, amennyiben

- a) az üzemeltető az üzemeltetési tevékenység végzése vonatkozásában az uniós joggal összhangban létrehozott jogi monopóliummal rendelkezik, nem versenyez hasonló (liberalizált) szolgáltatásokkal, valamint a szabályozási környezet alapján más liberalizált földrajzi- vagy

^[1]Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény 211-212. pontja (<http://tvi.kormany.hu/tamogatatas>)

termékpiacon nem tevékenykedhet. Ha az üzemeltető egy másik liberalizált (földrajzi és/vagy termék-) piacon is működik, ki kell zárni a keresztfinanszírozást (a többi tevékenységtől elkülönült könyvelés, a költségek és a bevételek elkülönítése), valamint a jogi monopólium tárgyát képező tevékenységre nyújtott állami finanszírozást más tevékenységekre nem veheti igénybe.; vagy

- b) az üzemeltető az infrastruktúra üzemeltetéséért piaci feltételek mellett üzemelteti, piaci díjat fizet a tulajdonosnak.

Amennyiben az üzemeltető tekintetében a fenti feltételek egyike sem teljesül, úgy a tulajdonos az üzemeltetővel, az uniós joggal való összeegyeztethetőséget biztosító támogatási kategória szabályainak megfelelő szerződéskötésre köteles.^[2]

Amennyiben a támogatható tevékenységek finanszírozása az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak minősül**, a felhívás keretében támogatható – lenti táblázatban szereplő – tevékenységek a 2021-2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímenek, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
Önkormányzati tulajdonú belterületi közutak fejlesztése, felújítása, építése keretében közmű-infrastruktúra helyreállítása, korszerűsítése, szükséges közműkiváltás	258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4.§ 21.	Közszolgáltatásért járó ellentételezés
Önállóan nem támogatható, választható tevékenységek keretében kiegészítő infrastrukturális elemek fejlesztése: B+R kerékpár tárolók/rekeszek építése, beruházáshoz kapcsolódó gépjárműparkolók.	258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4.§ 23., 20.	Csekély összegű támogatás; Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás
A támogatási kérelem benyújtása előtt a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek (amennyiben állami támogatásnak minősülő támogatható tevékenységhez kapcsolódik)	258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4.§ 21., 23.	Amennyiben a Kedvezményezett a kérelem benyújtása előtt megkötött közszolgáltatási szerződéssel rendelkezik, akkor közszolgáltatásért járó ellentételezés, ellenkező esetben csekély összegű támogatás

2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?

- 1) A beruházást a közúti közlekedésről szóló 1988. I. tv. 8. § (1a) bekezdésével összhangban kell tervezni és megvalósítani: **„A közutak tervezése, fejlesztése során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi, a közúton közlekedni jogosult számára biztosítottak legyenek.”**, ezért a gyalogos, a kerékpáros és a közösségi közlekedési módok biztonságos közlekedési feltételeinek a fejlesztését is tervezni szükséges a projektben. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha a beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része.

A projekt eredményeként egyetlen fenntartható közlekedési mód sem kerül hátrányosabb helyzetbe a fejlesztést követően a beruházást megelőző állapothoz viszonyítva.

Pl.: nem elfogadható, ha a beruházást követően nehezebbé válik a gyalogosok átkelése adott útszakaszon, vagy ha a kerékpárosok útjukat hálózaton belüli „szakadási pont” kialakulása miatt szabályosan csak gyalogosként folytathatják, pl.: gyalogos átkelőhelyen csak gyalogosként, ezért

^[2]A támogatott tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló 2012/21/EU bizottsági határozat (HL L 7., 2012.1.11., 3-10. o.) vagy szabályainak megfelelően megkötött közszolgáltatási szerződés, melyre az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet eljárási rendelkezései vonatkoznak.

a szükséges beavatkozásokat tervezni szükséges a projektben, vagy be kell mutatni azok megvalósulását kapcsolódó projekt(ek) részeként.

- 2) A felhívás keretében egy-egy támogatást igénylő több projektje is támogatásban részesülhet, továbbá egy-egy projekt több, egymáshoz fizikailag nem kapcsolódó megvalósítási helyszínt, beruházási elemet is tartalmazhat.
- 3) Felújítás, korszerűsítés és átépítés esetén az út teljes szélességében – kettőnél több forgalmi sávval rendelkező út esetében minimum 2 forgalmi sáv szélességben –, legalább a kopóréteg cseréje szükséges a fejlesztéssel érintett teljes szakaszon.
- 4) A beruházás tervezése és megvalósítása esetén **be kell tartani a vonatkozó, a Felhívás 13.2 pontjában megnevezett Útügyi Műszaki Előírásokat**². Az útügyi műszaki előírásoknak való megfelelést – engedélyköteles és nem engedélyköteles beruházások esetén egyaránt – tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani az első mérföldkőig.

Amennyiben a beruházást követően a forgalmi sávok burkolatszélessége nem éri el az e-ÚT 03.01.11 „Közutak tervezése” (KTSZ) Útügyi Műszaki Előírás „4.2. Belterületi utak kiemelt szegélyek közötti elemeinek méretei, m” c. táblázata szerinti értékeket, indokolt esetben támogatható az attól eltérő beruházás megvalósítása. A KTSZ-től való eltérés indokoltságát (pl.: ha a beépítettség miatt nincs hely az előírásnak megfelelő szélességű út kialakítására) be kell mutatni a tervezői nyilatkozatban. Kiemelt szegély nélküli belterületi utak esetében a KTSZ 3.7.2. pontjában leírtakat kell alkalmazni.

- 5) Elvárás az építési területen lévő vagy tervezett fák védelme érdekében, valamennyi építési beruházás esetében, mind a tervezés, mind a kivitelezés során az **MSZ 12042:2019 (Fák védelme építési területeken), valamint a MSZ 12172:2019 (Díszfák és díszcserjék ültetése települések közterületein) szabványok előírásainak betartása**, amennyiben releváns.
- 6) **A projekt keretében fejlesztendő lakott területen belüli közút** legalább az alábbi **közüemi infrastruktúra kiépítettséggel rendelkezik** (Közüemi infrastruktúrával való ellátottság igazolása): szennyvízcsatorna, távközlési nyomvonalak, víz, gáz – melyről a támogatást igénylő vagy a tervező nyilatkozik a támogatási kérelem benyújtásakor –,
  - a) vagy nyilatkozat arról, hogy az érintett szakaszon a gázellátás alternatív energiaellátással kiváltásra került;
  - b) vagy nyilatkozat arról, hogy a fenntartási időszak végéig az útburkolatot a támogatást igénylő hozzájárulásával más személy, szervezet nem bontja meg, szennyvízcsatornázást nem végez;
  - c) vagy nyilatkozat arról, hogy a szennyvízcsatornázást úgy oldja meg, hogy az útburkolatot és alépítményeit nem bontja meg a szabályozási szélességen belül, a szennyvízcsatornázást vagy egyéb vonalas infrastruktúra kiépítését az út mellett valósítja meg (burkolt árkot és zárt csapadékvíz-elvezetést sem érintve vele).
- 7) Új gyűjtőút kiépítése, valamint lakóút gyűjtőúttá fejlesztése³ esetén be kell mutatni a gyűjtőút építésének, illetve fejlesztésének **helyi lakosság körében elvégzett társadalmi egyeztetését (pl.: közmeghallgatás, lakossági fórum, az érintett utca/utcák háztartásainak felkeresése) igazoló dokumentumokat** (pl.: jegyzőkönyv, kérdőív, hozzájáruló nyilatkozat) legkésőbb az első mérföldkőig. A támogatást igénylőnek a megalapozó dokumentumban ki kell térnie arra, hogy milyen módon tervezi a társadalmi egyeztetést elvégezni, hogy abba lehetőség szerint az érintettek minél szélesebb köre bevonásra kerüljön.
- 8) Autóbuszöblök, autóbuszmegállók, autóbusz fordulók, autóbusz peronok, várakozást szolgáló helységek, esőbeállók, leszállóperonok építése esetén **szándéknyilatkozat benyújtása szükséges az első mérföldkőig a területileg illetékes közösségi közlekedést biztosító közszolgáltatótól** a létesítmények használatára vonatkozóan. Autóbuszöblök, autóbuszmegállók, autóbusz fordulók, autóbusz peronok, várakozást szolgáló helységek, esőbeállók, leszállóperonok felújítása esetén **igazolni szükséges az aktív, meglévő használatot**. az első mérföldkőig.
- 9) **Autóbuszöblök felújítása és kiépítése** kizárólag bazaltbeton, vagy azzal megegyező teherbírású burkolattal és merev pályaszerkezettel támogatható, ettől eltérő burkolattípus részletes tervezői indoklás alapján lehetséges, pl.: a forgalmi viszonyokra, a járatsűrűsége, üzemeltetési indokra vagy a zajterhelés csökkentésére hivatkozva.

² <http://ume.kozut.hu/statusz/ervenben-levo-utugyi-muszaki-eloirasok>

³ Ha a fejlesztés eredményeként B.VI. tervezési osztályból B.V. tervezési osztályba kerül átsorolásra a projekttel érintett út.

- 10) **Közlekedésbiztonságot szolgáló fejlesztések esetén** a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet szerinti **közúti biztonsági audit elvégzése** is szükséges, amely ajánlásait és megállapításait figyelembe kell venni a tervek elkészítésekor. A közúti biztonsági auditra vonatkozó iránymutatást a Felhívás 2. számú melléklete tartalmazza.
- 11) Állami támogatási szempontból gazdasági tevékenység keretében működtetett, pl.: fizetős parkolóhelyek kiépítése, fejlesztése, felújítása esetén **közszolgáltatásért járó ellentételezés jogcímén nyújtható támogatás**, ezért a projekthez a gazdasági tevékenység működtetését igazoló közszolgáltatási szerződést is csatolni szükséges, amennyiben a parkoló üzemeltetését nem annak tulajdonosa, vagy szervezete látja el.
- 12) Az önkormányzati tulajdonú belterületi útfejlesztések esetén **meg kell vizsgálni hálózati szempontból a kerékpáros közlekedés helyzetét, és az útburkolaton elhelyezhető kerékpárforgalmi létesítményeket** szükség szerint a projekt keretében javasolt tervezni és kialakítani az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírásban foglaltak szerint. Önálló, gépjárműforgalomtól elválasztott kerékpárforgalmi létesítmény kialakítása, fejlesztése a projekt keretében nem támogatható.
- 13) A Felhívás keretében kizárólag **az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírásnak megfelelő kerékpár támaszok és tárolók kiépítése**, továbbá jelenleg az útügyi műszaki előírásnak nem megfelelő támaszok és tárolók útügyi műszaki előírásban foglalt paraméterek szerinti **korszerűsítése, cseréje támogatható**.
- 14) **Kerékpárforgalmi létesítmény kialakítását tartalmazó projekt esetében a Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyi) adatszolgáltatási igazolásainak benyújtása szükséges az alábbiak szerint:**

Kerékpárforgalmi létesítmény kialakítása esetén, két esetben szükséges a releváns mérföldkőhöz (első, illetve második mérföldkőhöz) csatolni a Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyi) feltöltéséről szóló Magyar Közút NZrt. igazolást, azaz az adatszolgáltatási igazolást, amelynek szükségességét a kerékpárutakkal összefüggő egyes műszaki adatok nyilvántartásáról szóló 337/2016. (XI. 17.) Korm. rendelet írja elő.

Az adatszolgáltatás először akkor szükséges, amikor a nyomvonal engedélyezési vagy kiviteli terve elkészül (ún. **tervezési adatszolgáltatás**), majd a sikeres műszaki-átadás átvételt követően szükséges a második adatszolgáltatás benyújtása (ún. **megvalósult létesítményhez kapcsolódó adatszolgáltatás**).

Az adatszolgáltatás összeállításához és benyújtásához szükséges információk a www.kenyi.hu Magyar Közút NZrt. által üzemeltetett honlapról tölthető le, az alábbi elérhetőségeken:

- a) Tervezési adatszolgáltatás esetében: Információ / Tervezési réteg (Támogatásra benyújtott projekttektől az építési engedély jogerőre emelkedéséig benyújtandó adatszolgáltatás) menüpontok alatt megtalálható az üres adatállomány és azon információk felsorolása, amelyek szükségesek az adatszolgáltatás előállításához. Ebben az esetben a projekt nyomvonala (tengelyvonal) és néhány kiegészítő információ szerepel az adatszolgáltatásban.
- b) Megvalósult létesítményhez kapcsolódó, azaz a sikeres műszaki átadás-átvételt követő adatszolgáltatás esetén: Információ menüpont / Megvalósult kerékpáros létesítményekhez kapcsolódó kötelező adatszolgáltatás menüponton belül „Adattáblák az adatállomány előállításához (üres fájlok a térinformatikai adatszolgáltatás előállításához)” felhasználásával, valamint az „Adatimport formátum definíció”-ban szereplő információk és ugyan ebben a menüpontban megtalálható kiegészítő információk felhasználásával állítandó elő a szükséges adatszolgáltatás. Ebben az esetben a megvalósult létesítmény nyomvonala, a jelzőtáblák, POI-k (kerékpár tároló, parkoló, pihenő stb.) – lehetőség szerint terepi felmérést követően –; kezelői, és támogatási adatok képezik az adatszolgáltatás részét. Az adatszolgáltatásban a projektben szereplő összes kerékpárforgalmi létesítmény nyomvonalát és a kapcsolódó infrastruktúra elemeket (pl.: jelzőtáblák, POI-k) szerepeltetni kell, megfelelően a jogszabályban leírtaknak.

Az adatszolgáltatást előállíthatja a tervező, a geodéta, a kedvezményezett, vagy a honlapon megjelenített adatszolgáltatásra minősítést szerzett cégek, amelyek ajánlásként szerepelnek a honlapon, azaz igénybevételek nem kötelező.

Az előállított adatszolgáltatást a KENYI üzemeltetője részére szükséges megküldeni (közvetlenül, vagy a honlap kapcsolat menüpontján keresztül). A megküldést követően ellenőrzésre, amennyiben hibátlan rögzítésre kerül a KENYI adatbázisában, majd publikálásra kerül a honlapon. Az elfogadott adatszolgáltatásról igazolás kerül kiállításra, melyet az adott mérföldköhöz kapcsolódóan szükséges benyújtani.

- 15) A projekt tervezése és megvalósítása során szükséges a releváns **horizontális szempontokat** figyelembe venni és érvényesíteni. Akadálymentesítés esetében a „Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez” c. dokumentumban megfogalmazottakat, valamint az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet előírásait szükséges figyelembe venni.
- 16) A támogatási kérelemmel egyidejűleg szükséges benyújtani a Felhívás mellékletei között szereplő útmutató alapján elkészítendő **Megalapozó dokumentumot**, melynek célja információ nyújtása a támogatási kérelem megalapozottságáról, finanszírozási és megvalósíthatósági elemeiről. A megalapozó dokumentum mellékleteként szükséges benyújtani az alábbiakat:
  - a) A település útjait bemutató helyszínrajz vagy térkép, amelyen a település utcái jól beazonosíthatóak (legalább a főbb utcák neveinek feltüntetésével), és beazonosítható módon jelölve van(nak) a tervezett beruházás helye(i). A térképen legalább 3 eltérő jelölőszín megadása kötelező: földút, burkolt út, projekt keretében fejlesztendő út.
  - b) A beruházás területét és környezetét érintő átnézeti helyszínrajz, mely a fejlesztendő utak/útszakaszok településen belüli betöltött szerepének (gyűjtőút, kiszolgáló út, lakóút, vegyes használatú út) szemléltetésére szolgál.
  - c) Ponttérkép, mely jelöli a tervezett beruházás nyomvonalában és annak 500 méteres távolságán belül elhelyezkedő forgalomvonzó létesítményeket⁴.
  - d) A projekt tárgyát képező közterület(ek) műszaki állapotának bemutatását és a meglévő állapotot alátámasztó fotódokumentációt. Ajánlott útszakaszonként és forgalmi irányonként egy-egy fényképfelvételt mellékelni az úttengelyből fényképezve, amelyen látható a meglévő burkolat minősége, valamint a teljes úrszelvény.
  - e) Közüzemi infrastruktúrával való ellátottság igazolása, melyről a támogatást igénylő vagy a tervező nyilatkozik.
  - f) A területspecifikus mellékletben meghatározott értékelési szempontoknál előírt külön dokumentum (amennyiben releváns)
- 17) Elvárás, hogy a megalapozó dokumentumban bemutatásra kerüljön a megvalósítás utáni **fenntartás, működés és működtetés biztosítása**, amelynek legalább az alábbiakra ki kell térnie:
  - a) Szükséges röviden bemutatni, hogy a támogatást igénylő milyen szervezeti és műszaki erőforrásokkal rendelkezik a fejlesztés min. 5 éves fenntartásának biztosításához.
  - b) Pénzügyi oldalról kérjük, a várható fenntartás általános és tartós forrásainak karbantartási, pótlási, javítási költségek és azok tervezett pénzügyi fedezete biztosításának rövid bemutatását.
- 18) A támogatási kérelemhez csatolni kell a fejlesztendő belterületi helyi utak besorolását alátámasztó **településrendezési eszközt** (Településszerkezeti tervet, Helyi építési szabályzatot és Szabályozási tervet).

Ha a projekt műszaki, szakmai tartalma csökken, ezzel arányosan csökken a támogatási összeg is. (Részletesen lásd: Korm. rendelet 156. §, 157. §)

⁴ Pl.: köznevelési intézmények, kulturális intézmények, kereskedelmi egységek, egészségügyi intézmények, rendelők, sport- és szabadidős létesítmények, gazdasági területek, ipari parkok stb.

2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

1. Általános elvárások:

A táji, természeti, környezeti értékek védelmével, a klímaváltozás elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőséggel, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőséggel kapcsolatos követelmények, más néven horizontális követelmények érvényesítése az Európai Unió fejlesztéspolitikájának kötelező eleme. A kiemelt célok és követelmények részletes ismertetése megtalálható az „ÁÚF 21-27” 11. fejezetében.

A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható.

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- a) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó európai uniós és hazai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásokat, jogszabályokat, a „jelentős károkozás elkerülését célzó”⁵ elővigyázatosság elvét betartani, a projekt által érintett területen a védett környezeti, természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba⁶ ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- b) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során a Fogyatékosággal élő Személyek Jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket megillető alapvető emberi jogokat – többek között akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell.
- c) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a kedvezményezett esélytudatosságot fejezzen ki: ne közvetítsen szegregációt, csökkentse a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

2. Témaspecifikus elvárások:

a) **Klímaváltozás elleni küzdelem:**

Amennyiben a projekt megvalósítása során Ön tervez infrastrukturális vagy ingatlan beruházást, amely legalább ötéves várható élettartamú, akkor Önnek a tervezés során figyelembe kell vennie, hogy a projekt várható üvegházhatásúgáz-kibocsátása/elnyelése mennyire számottevő, továbbá fel kell mérnie a projekt éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben!

Ezért a támogatási kérelem összeállítása során vizsgálnia kell a projekt megvalósításával összefüggő fő éghajlatváltozási kihívásokat, a projekt helyszínén várható energiafelhasználás-változást, a klímavédelmi törekvésekhez való illeszkedést, valamint be kell mutatnia, milyen módon tervezi lebonyolítani az Európai Parlament és a Tanács 2021/1060 rendeletének 73. cikk (2) bek. j) pontja alapján elvárt éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot.

A támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtásakor a megalapozó dokumentum vonatkozó fejezetében részleteznie szükséges az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozását az abban részletezett szempontok szerint.

Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot a projekt előkészítésével párhuzamosan kell elvégeznie és annak dokumentációját az 1. mérföldkőig kell benyújtania.

Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozásához az „Útmutató a projektek klímakockázatának értékeléséhez és csökkentéséhez” (röviden: Klímakockázati útmutató) nyújt segédletet, mely a következő linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-projektek-klimakockzatnak-beclshez-s-cskkentshez>

(A 2021—2027-es programozási időszak szabályozásának megfelelően felülvizsgált útmutató 2021 őszére tervezett megjelenéséig a 2014-2020-as időszak útmutatója a hatályos segédlet).

⁵ Jelentős károkozás elkerülését célzó elv: a támogatott fejlesztés nem sérti jelentősen az (EU) 2019/2088 rendelet 9. cikkben meghatározott egyik környezeti célkitűzést (az éghajlatváltozás mérséklése; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme; a körforgásos gazdaságra való áttérés; a szennyezés megelőzése és csökkentése; a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása) sem.

⁶ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

b) Fényszennyezés negatív hatásainak minimalizálása:

A fényszennyezés negatív hatásainak minimalizálása érdekében kültéri világítás korszerűsítése, továbbá újonnan kialakítandó kültéri világítási rendszerek tervezése és megvalósítása során alkalmazni szükséges az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 53 - 54. § követelményeket, valamint a vonatkozó érvényes európai szabványok és a helyi szabályozási eszközök követelményeit. A beruházások megvalósítása során javasolt „A fényszennyezésről – világosan!” c. szakmai útmutató⁷ módszertanának alkalmazása.

c) Esélyegyenlőség érvényesítése:

- c1) Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.
- c2) Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.
- c3) Infrastrukturális fejlesztéseknél: létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját. (információ: <http://www.etikk.hu>)

3. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?

Nem, a támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül, ezért a támogatást – szerződés szerinti projektmegvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?

A projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége⁸ az adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletben található.

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében olvasható.

A támogatás maximális mértéke az Európai Unióval elszámolható összköltség 100 %-a, a 2.2. fejezetben állami támogatással érintett tevékenységek tekintetében pedig az alábbi intenzitást kell alkalmazni:

- 1) **Csekély összegű állami támogatás esetén:** a támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 100 %-a.
- 2) **Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén:** a támogatás maximális mértéke az elszámolható költség 100%-a, figyelemmel az alábbiakra is:
  - Az ellentételezés összege évente és feladatonként a közlekedés és a közlekedési infrastruktúra, valamint a következő pontok kivételével nem haladhatja meg a 15 millió eurónak megfelelő forintösszeget. Amennyiben az ellentételezés összege a megbízás időszaka alatt változik, úgy az éves összeget a megbízási időtartamra tervezett ellentételezés éves összegeinek átlagaként kell kiszámítani.
  - A támogatás éves átlagos összegének túllépése esetén a közszolgáltatásért járó ellentételezést előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére.

⁷ http://www.termeszetvedelem.hu/fenyszennyezessel_vilagosan

⁸ A „projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége” fogalom megegyezik a 2014-2020-as programozási időszakban használt „projekt maximálisan elszámolható költsége” fogalommal, tehát az összeg tartalmazza a társfinanszírozást is.

- 3) **Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:** a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek és a működési eredmény közötti különbséget. A működési eredmény mértékét:
- megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy
  - visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag kell levonni az elszámolható költségekből.

4. A PROJEKTVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?

A támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdett projekthez is igényelhet támogatást, ha azt a kérelem benyújtásáig fizikailag még nem fejezte be, és ha a támogatást igénylő nem helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatási kategória szerint igényel támogatást.

A 2.2. pont szerinti uniós állami támogatási kategóriával támogatott tevékenységhez kapcsolódóan a támogatási kérelem benyújtását megelőzően a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek – figyelemmel az uniós állami támogatási szabályokra – kizárólag a csekély összegű (de minimis) támogatás keretében számolhatók el.

További részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 1. alpontja tartalmaz.

Ha Ön a támogatási döntés kézhezvétele előtt már megindítja a közbeszerzési eljárást, be kell tartania a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is.⁹

4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?

Mikor minősül befejezettnek a projekt?

Fizikailag akkor befejezett a projekt, ha valamennyi támogatott tevékenység megvalósult a támogatási szerződésben és a felhívásban meghatározott feltételek szerint. A projekt fizikai befejezésének napja tehát az a nap, amikor az utolsó támogatott tevékenység megvalósul.

Pénzügyileg akkor befejezett a projekt, ha fizikailag befejezett, és a megvalósítás során keletkezett bizonylatok – szállítói kifizetés esetén az előírt önrész szállítók részére történő – kifizetése megtörtént.

További részletes szabályozás az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

Mennyi idő alatt kell fizikailag befejezni a projektet?

A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított **36 hónap** áll rendelkezésre.

Ha Ön a projekt megvalósítását a támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdte meg, a végrehajtási határidő a támogatási szerződés hatályba lépésének napjával kezdődik.

További részletes szabályozás az „ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

A záró kifizetési kérelem benyújtásának határideje a projekt fizikai befejezését követő 90 nap, de legkésőbb 2026. június 30.

5. MÉRFÖLDKÖVEK, INDIKÁTOROK

5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?

A mérföldkő a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott mérföldkövet bezárólag várhatóan elszámolni kívánt költségek kumulált mértékét is.

A projektben két mérföldkövet kell betervezni. Minden betervezett mérföldkő teljesítését alátámasztó dokumentumokkal kell igazolni.

⁹ Lásd: Korm. rendelet Közbeszerzési eljárások ellenőrzése c. fejezete

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

1. mérföldkő: Projekt előkészítése

A mérföldkövet a **támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 18 hónapon belül** szükséges betervezni.

A mérföldkőhöz az alábbi, projekt szempontjából releváns, dokumentumok csatolása szükséges:

- 1) Teljes műszaki dokumentáció az összes érintett tevékenységre vonatkozóan
- 2) Építési engedélyek vagy tervezői nyilatkozatok, hogy az adott tevékenység nem hatósági engedélyköteles
- 3) A Felhívás 2.3. és 2.4. pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása, éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat dokumentációja.
- 4) Közlekedésbiztonságot szolgáló fejlesztések esetén közúti biztonsági audit jelentés, és az abban foglalt ajánlások és megállapítások terveken történő átvezetésének bemutatását tartalmazó tervezői nyilatkozat
- 5) Autóbuszöblök, autóbuszmegállók, autóbusz fordulók, autóbusz peronok, várakozást szolgáló helységek, esőbeállók, leszállóperonok építése esetén szándéknyilatkozat a területileg illetékes közösségi közlekedést biztosító közszolgáltatótól a létesítmények használatára vonatkozóan.
- 6) Autóbuszöblök, autóbuszmegállók, autóbusz fordulók, autóbusz peronok, várakozást szolgáló helységek, esőbeállók, leszállóperonok felújítása esetén szükséges az aktív, meglévő használat igazolása.
- 7) Tervezői nyilatkozatok:
  - a tervezett buszöblök felújítása és kiépítése bazaltbetonnal vagy azzal megegyező teherbírású merev burkolattal és pályaszerkezettel történik.
  - a tervezett buszöblök bazaltbetontól eltérő burkolattípus választásának indoklása.
  - a tervezett autóbusz fordulók kialakítása megfelelő teherbírású pályaszerkezettel történik.
- 8) Új gyűjtőtűt kiépítése, valamint lakóút gyűjtőtűt fejlesztése esetén a helyi lakosság körében elvégzett társadalmi egyeztetést igazoló dokumentum(ok)
- 9) Felhívás 2.3. fejezet 7) pontjában hivatkozott szabványok figyelembe vételének igazolása
- 10) Költség-haszon elemzés vagy nyilatkozat nettó bevétel termelés becsléséről a Felhívás 6.2 pontja szerint
- 11) Önkormányzati tulajdonú utak esetében a tulajdonviszonyok rendezése a Felhívás 6.4. pontjában foglaltak szerint.
- 12) Országos, közutak esetében a tulajdonviszonyok rendezési módjának bemutatása a Felhívás 6.4. pontjában foglaltak szerint.
- 13) Az állami tulajdonban lévő területek esetén a tulajdonosi jogokat gyakorolni jogosult szervezet hozzájáruló nyilatkozata a beruházás megvalósításához és fenntartásához a Felhívás 6.4. pontjában foglaltak szerint.
- 14) Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyi) feltöltéséről szóló Magyar Közút NZrt. igazolás a tervezési adatszolgáltatás elvégzéséről

2. mérföldkő: Fizikai befejezés

A teljes projekt fizikai befejezését szükséges önálló mérföldkőként betervezni. A mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára szükséges megtervezni.

Benyújtandó dokumentumok az alábbiak közül, amennyiben releváns:

- fotódokumentáció,
- teljesítés igazolások,
- Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyi) feltöltéséről szóló Magyar Közút NZrt. igazolás a megvalósult létesítményhez kapcsolódó adatszolgáltatásról,
- engedélyköteles tevékenység esetében az építményre vonatkozó forgalomba helyezési vagy ideiglenes forgalomba helyezési engedély,
- nem engedélyköteles tevékenység esetében az építmény kapcsán készült műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv,
- beépített aszfalt minőségi vizsgálat és megfelelés igazolás,
- egyéb projektzárást igazoló dokumentumok.

5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?

A támogatási kérelemben az alábbi táblázatban szereplő indikátor vállalása kötelező, amennyiben az az adott projekt szempontjából releváns.

Indikátor neve	Alap	Mértékegység	Típusa ¹⁰	Azonosító	Része-e a műszaki-szakmai tartalomnak (Igen/Nem)	Célérték tervezése szükséges (Igen/Nem)
Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	ERFA	km	Közös kimeneti	RCO46	Igen	Nem

Indikátor neve: Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T

Indikátor definíciója: A projekt keretében átépített vagy korszerűsített TEN-T úthálózaton kívüli közutak teljes hossza kilométerben kifejezve. A beavatkozások magukban foglalhatják az olyan építési munkákat, mint pl.: az újjáépítés, a felújítás, az átépítés stb. Kétirányú forgalmú, párhuzamos közlekedésre kijelölt út esetében az indikátor számítási mód az adott kétirányú útszakaszra értendő, nem forgalmi sávonként külön-külön.

- **Átépítés:** a meglévő úttest szerkezeti vastagságának vagy szélességének megváltoztatása.
- **Korszerűsítés:** az osztályba sorolásának nem megfelelő műszaki jellemzőkkel rendelkező közút műszaki jellemzőinek megfelelővé fejlesztése, vagy az osztályba sorolásának megfelelő közút teljesítőképességének növelése a forgalmi igényeinek kielégítésére.

Indikátor számítási módja: A projekt keretében átépített vagy korszerűsített közutak teljes hossza kilométerben kifejezve, három tizedesjegy pontossággal.

Indikátor igazolásának módja:

- Engedélyköteles tevékenység esetében az építményre vonatkozó forgalomba helyezési vagy ideiglenes forgalomba helyezési engedély.
- Nem engedélyköteles tevékenység esetében az építmény kapcsán készült műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv.

A támogatási szerződésben vállalt indikátor tervértékének csökkenése:

Ha Ön a támogatási szerződésben vállalt tervértéket csökkenti, a műszaki, szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó rendeleti szabályozást alkalmazzuk.¹¹

A támogatási szerződésben vállalt indikátor alulteljesítése:

A támogatás összegét csökkentjük, ha a támogatási szerződésben meghatározott indikátor teljesítése a célérték elérésének vállalt időpontjában nem éri el a célérték 75%-át. A támogatás csökkentésének aránya megegyezik az indikátor célérték 75%-a és az indikátor teljesítésének százalékos mértéke közötti különbséggel¹².

6. PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

6.1. Mire nem kapható támogatás?

A 2.1. pontban meghatározott tevékenységeken kívül más tevékenység nem támogatható.

Így például nem támogatható:

- 1) A fenntartható közlekedési módokat hátrányos helyzetbe hozó (a fenntartható közlekedési módok beruházást megelőző útdíjét megnövelő vagy balesetveszélyüket fokozó, vagy a fenntartható közlekedést kerülő útvonalakra kényszerítő) beruházások.
- 2) Karbantartási jellegű munkák, így különösen: kátyúzás (lokális burkolatjavítási munkák), felületi bevonat készítése.

¹⁰ Közös kimeneti, közös eredmény, OP-kimeneti, OP-eredmény

¹¹ Korm. rendelet 156. §.

¹² Korm. rendelet 160.§.

- 3) Állami tulajdonban vagy kezelésben lévő országos közutak felújítása, fejlesztése (kivéve: az állami tulajdonban lévő országos közút és önkormányzati közút által alkotott csomópontok kiépítését, átalakítását, felújítását, fejlesztését, valamint az önkormányzati tulajdonú utak országos közút területén megvalósuló útcsatlakozásainak kiépítéséhez szükséges munkálatokat.)
- 4) Településeket, településrészeket összekötő külterületi utak építése, felújítása.
- 5) Mezőgazdasági, erdészeti utak építése, felújítása.
- 6) Dedikált infrastruktúra fejlesztés (egy, vagy egyes gazdasági társaságok, szervezetek által használt útszakaszok fejlesztése, pl.: benzinkutak szerviz utjai, kizárólag bizonyos üzlet(ek) elérhetőségét célzó szerviz út)
- 7) Mélygarázs, parkolóház építése, felújítása.
- 8) Gyalogos alul- vagy felüljárók kiépítése, korszerűsítése, felújítása.
- 9) Gépjárműforgalomtól elválasztott kerékpárforgalmi létesítmény kialakítása, fejlesztése.
- 10) Kapubeállók felújítása, átépítése, kivéve, ha az a Felhívás 2.1.2.2. 1) b) csapadékvíz elvezetés kiépítése, átvezetése miatt szükséges.
- 11) Vasúti átjárók esetében vasúti sínpálya fejlesztése.
- 12) Előközművesítéshez köthető útfejlesztés.
- 13) Zajvédő fal építése.

6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?

- 1) Ön, mint kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz” c. útmutató és az Arculati Kézikönyv Plusz” tartalmazza.
- 2) **Költség-haszon elemzés készítésére vonatkozó elvárások:**
  - a) Azon **300 millió Ft-ot meghaladó összes elszámolható összköltségű projektek esetében, amelyek befejezésüket követően nettó bevételt termelnek költség-haszon elemzést szükséges készíteni.** A „nettó bevétel” a művelet keretében kínált árukért vagy szolgáltatásokért közvetlenül a felhasználók által fizetett pénzeszköz-beáramlást jelenti, például az infrastruktúra használatáért közvetlenül a felhasználókat terhelő díjakat, a föld vagy az épületek eladásából vagy bérbeadásából származó bevételeket vagy a szolgáltatásokért kapott ellentételezést a működési költségek és az adott időszakban a rövid élettartamú felszerelések cseréjére fordított költségek levonásával. A művelet következtében megvalósuló működési költség-megtakarításokat úgy kell kezelni, mint a nettó bevételeket, kivéve, ha ezeket a működtetésre irányuló támogatások ugyanilyen mértékű csökkentése ellentételezi.
  - b) **A 300 millió Ft teljes elszámolható költség alatti projektek esetén, illetve 300 millió Ft-ot meghaladó elszámolható összköltségű, nettó bevételt nem termelő projektek esetén,** nem kötelező a költség-haszon elemzés elvégzése (kivéve: ingatlankiváltás esetén), elegendő a projekt pénzügyi fenntarthatóságának bemutatása a megalapozó dokumentumban.
  - c) A 300 millió Ft feletti elszámolható összköltségű projekt esetében a nettó bevétel termelés becslésének elvégzése és igazolása érdekében a támogatást igénylőnek nyilatkoznia szükséges a projekt bevételeiről, különös tekintettel a működési költség-megtakarításokról és a működtetésre irányuló támogatásokról, valamint a működési költségekről az első mérföldközig, amely tartalmazza az alábbiakat:
    - c1) A projekt hatására jelentkező működési költség megtakarítás (nettó bevétel) összegével a működtetésre irányuló támogatások összege is csökken.
    - c2) Vállalja, hogy legalább a fenntartási időszak végéig számszerűsíthető módon nyilvántartja ezeket, s amennyiben változás történik a nyilatkozatához képest, azt jelezni köteles.
    - c3) A kedvezményezett a nyilatkozat mellékleteként benyújtja a várható bevételekre, működési költségekre, működési költség-megtakarításokra és a működtetésre irányuló támogatások várható csökkenését alátámasztó számításait.

- 3) Amennyiben a projekt megvalósítása során **ingatlankiváltásra** kerül sor, vizsgálni szükséges a kiváltással érintett épületek jövőbeni sorsát. Amennyiben a kiváltott ingatlan hasznosítása során – esetleges értékesítéséből, bérbe adásából, más módon történő hasznosításából – bevétele keletkezik, úgy azzal a projekt részletes kidolgozása során készülő költség-hasznon elemzésben vagy a nettó bevétel termelés során számolni szükséges.
- 4) **Szakmai mutatók:**
Az első és utolsó mérföldkő teljesítéséhez szükséges a lent felsorolt szakmai mutatókra vonatkozóan adatot szolgáltatni, amely az eredmények összesíthetőségét segíti. Önmagában a mutatók módosításához, értékük csökkentéséhez szankció nem kapcsolódik.

Szakmai mutató neve	Mértékegység
Átépitett, korszerűsített, felújított buszöblök száma	db
Felújított vagy kiépített autóbuszöblök száma	db
Kiépített vagy felújított váróhelyiségek, esőbeállók száma	db
Kialakított vagy fejlesztett kerékpárparkolói férőhelyek száma	db
Beruházással érintett utak/útszakaszok összhossza ¹³	km
Szilárd burkolattal kiépített burkolatlan utak hossza	km
Újonnan kiépített gyűjtőutak hossza	km
Felújított gépjármű parkolók száma (beleértve P+R)	db
Létrehozott új gépjárműparkolók száma (beleértve P+R)	db
Fejlesztéssel érintett vasúti átkelőhelyek száma	db

6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?

Ha a projektben tervezett beszerzésre a közbeszerzési jogszabályok vonatkoznak, közbeszerzést kell lefolytatni. Ennek vizsgálata és a szükséges eljárás lefolytatása – az egybeszámítási szabályok figyelembe vételével – az Ön feladata és felelőssége.

Részletes tájékoztatás az "ÁÚF 21-27" 9. fejezetében olvasható.

6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?

Támogatás akkor folyósítható az adott tevékenység megvalósítására, ha a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az "ÁÚF 21-27" 7. fejezetében foglaltaktól a következőkben eltérve az alábbi feltételeknek megfelelnek:

- a) **Önkormányzati tulajdonú, helyi utak esetében** a támogatás abban az esetben folyósítható az adott tevékenység megvalósítására, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok)nak az ÁÚF c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően rendezett tulajdoni viszonyait a támogatást igénylő biztosítja, igazolja – az ÁÚF vonatkozó rendelkezéseitől eltérően – legkésőbb az első mérföldkő teljesítéséig.
- b) **Országos, közutak esetében** a támogatási kérelemhez nyilatkozatot szükséges benyújtani, amely a fejlesztés által érintett területek helyrajzi számának tételes felsorolását és a területek tulajdonosi viszonyait tartalmazza.
  - b1) A beruházás műszaki terveivel együtt szükséges benyújtani az állami tulajdonban lévő területek esetén a tulajdonosi jogokat gyakorolni jogosult szervezet hozzájáruló nyilatkozatát a beruházás megvalósításához és fenntartásához.
  - b2) Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan nincs a Magyar Állam tulajdonában vagy nem a Magyar Állam kizárólagos tulajdona, és az ingatlan vagy ingatlanhányad a Magyar Állam kizárólagos tulajdonába kerül: a támogatást igénylőnek kell nyilatkoznia arról, hogy a fejlesztéssel érintett területek tulajdonjogát legkésőbb a projekt fenntartási időszakának a

¹³ Beleértve a projekt keretében fejlesztéssel (beleértve: új építést, átépítést, felújítást, korszerűsítést) érintett minden útszakasz hosszát, kilométerben kifejezve, három tizedesjegy pontossággal.

végéig a Magyar Állam részére megszerzi. A projekt fenntartási időszakának lezárásához szükséges a tulajdonosváltás igazolása.

A tulajdonviszonyok rendezésének a módját legkésőbb az első mérföldkő teljesítéséig kell bemutatni, a tulajdonviszonyokat a fenntartási időszak végéig szükséges rendezni.

6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?

A biztosítéknyújtással kapcsolatos részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 6. fejezete tartalmazza.

6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU> és a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert legfontosabb jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük, hogy a projekt tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet fordítson Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy tervezett projektjében az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott projektek végrehajtása során sérülne, a hazai intézményrendszer gondoskodni fog az erre irányuló panasz benyújtásának lehetőségéről és a panasz kivizsgálásáról. Az Alapjogi Charta alapelveiről, a panasz benyújtásának lehetőségéről részletes információkat az "ÁÚF 21-27" c. dokumentum tartalmaz.

6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?

Nem releváns.

6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?

Ön vállalja, hogy a projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a projekt megfelel az alábbi feltételeknek¹⁴:

- a) az infrastruktúra valamely elemében olyan tulajdonosváltás következik be, amelynek eredményeként egy cég vagy közszférabeli szervezet jogosulatlan előnyhöz nem jut;
- b) a művelet jellegében, célkitűzéseiben vagy végrehajtási feltételeiben olyan lényeges változás nem következik be, amely veszélyezteti az eredeti célkitűzéseket.

Egyéb kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektben létrehozott vagy a záró projektfenntartási jelentés elfogadásáig csak az irányító hatóság előzetes jóváhagyásával és a támogatási jogviszony szempontjából releváns kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg.

Ha Ön ezeket a kötelezettségeket nem teljesíti, akkor szabálytalansági eljárás indulhat Ön ellen. A szabálytalansági döntés a támogatás visszafizetését is elrendelheti.

---

¹⁴ /2021 EU Rendelet 65. cikke alapján

7. ELSZÁMOLHATÓSÁG

7.1. Mennyi előleg igényelhető?

Támogatási előleg:

Utófinanszírozású tevékenységekre Ön támogatási előleget igényelhet.

Az igényelhető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás:

- a) 25%-a, de mikro-, kis- és középvállalkozás, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb 500 000 000 Ft,
- b) 100%-a a lenti feltételek teljesülése esetén.

A támogatási előleg mértéke abban az esetben 100%, ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, térségi fejlesztési tanács, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság kedvezményezett, és

- b1) a fizetési számláit az Áht. alapján a Kincstárban köteles vezetni vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy

- b2) az Ön részére a megítélt támogatás összege nem éri el az 50 000 000 Ft-ot.

Az b1) és b2) pont nem teljesülése esetén a felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás 25%-a.

Ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, térségi fejlesztési tanács vagy helyi önkormányzat kedvezményezett, akkor Ön részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha benyújtotta az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet, és az jóváhagyásra került.

A likviditási terv sablonja a felhívás szakmai mellékletei között található meg. A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a Korm. rendelet 252. §-a tartalmazza.

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja,

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60 %-ával megegyező mértékű kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja. (Rendeltetésszerű a felhasználás, ha az időközi kifizetési kérelem az ellenőrzési szempontoknak megfelel és az elszámoló bizonylatok egy részét vagy egészét az irányító hatóság jóváhagyta.)

Ha Ön állami támogatásban részesül, az előleg folyósításától számított három éven belül el kell számolnia az előleggel.

Szállítói előleg:

Ha Ön közszféra szervezet, akkor szállítói finanszírozás alkalmazása esetén

- a) a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás,
- b) a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti beszerzés

eredményeként kötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összege 30 %-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénybevételeinek lehetőségét.

Ha Ön közszféra szervezet, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a Korm. rendeletben foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybevételeire is jogosult.

Önnek a szállítói előleg 50 %-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50 %-át meghaladó teljesítésekor haladéktalanul el kell számolnia.

A szállítói előleget visszaköveteljük, ha Ön nem nyújt be időközi kifizetési kérelmet a szállítói előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?

A projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeit Önnek önerőből kell fedeznie.

7.3. Melyek az elszámolható költségek?

A **projekt Európai Unióval elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt teljes költségének, azonban nem részei a projekt Európai Unióval elszámolható összköltségének, tehát ezeket a költségeket a támogatást igénylőnek a 7.2. fejezetben hivatkozott önerőn túl, további saját forrásból kell majd fedeznie.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt teljes költségét!A támogatási kérelemben és a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni, ha a projekt tartalmaz

- olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem az arra jóváhagyott, az Európai Unióval elszámolható összköltség terhére kíván megvalósítani, vagy
- olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő a 7.2. fejezetben hivatkozott önerőn túl, további saját forrásból, de a projekt részeként kíván megvalósítani.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költség típusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást az Elszámolási Útmutató tartalmazza.

A felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

1) Projektelőkészítés költségei:

- a) Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei:
  - a1) megalapozó dokumentum,
  - a2) költség-haszon elemzés,
  - a3) környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat,
  - a4) egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat,
  - a5) egyéb szükséges háttér tanulmányok, szakvélemények, civil szervezetek szakvéleményei, közúti biztonsági hatásvizsgálat és/vagy audit,
  - a6) műszaki tervek, kiviteli és tendertervek, ezek hatósági díjai,
  - a7) a művelési ág váltását, művelési ágból való kivétel költségei,
  - a8) szükségletfelmérés, előzetes igényfelmérés, helyzetfeltárás,
  - a9) társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos költségek.
- b) Közbeszerzési költségek:
  - b1) közbeszerzési szakértő díja,
  - b2) közbeszerzési tanácsadói tevékenység díja,
  - b3) közbeszerzési eljárás díja,
  - b4) rendszerhasználati díj.
- c) Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség:
  - c1) munkabér,
  - c2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok,
  - c3) személyi jellegű egyéb kifizetések,
  - c4) egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség.

2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek:

a) Ingtatlan vásárlás költségei

- a1) ingatlan bekerülési értéke,
- a2) ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megváltása,
- a3) kisajátítási terv,
- a4) kisajátítási változási vázrajz,
- a5) értékbecslés,
- a6) kártalanítási költség,
- a7) ügyvédi díj,
- a8) egyéb adás-vétellel kapcsolatos költség,
- a9) vezetékjogi kártalanítás,
- a10) fennálló bérleti jog és a beruházással érintett ingatlan használatára vonatkozó jogviszony megszüntetésének költsége.

Ingtalnvásárlás költsége a fejlesztési elképzelés keretén belül kizárólag abban az esetben számolható el, amennyiben a 2.1 pontban felsorolt támogatható tevékenységek valamelyikének helyszínéül szolgál.

b) Ingtalanhoz kapcsolódó, tulajdonszerzéssel nem járó kártalanítási költség

c) Terület-előkészítési költség:

A terület beruházásra alkalmassá tétele érdekében végzett előkészítő munkák költségei:

- c1) megelőző régészeti feltárás; régészeti megfigyelés, régészeti megfigyelés során előkerült lelőhely feltárása (mentő feltárás);
- c2) lőszermentesítés;
- c3) terület-előkészítéshez kapcsolódó földmunka.

d) Építéshez kapcsolódó költségek:

A Felhívás 2.1. pontjában felsorolt támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan:

- d1) új építés,
- d2) átalakítás,
- d3) bővítés,
- d4) felújítás,
- d5) korszerűsítés,
- d6) átépítés,
- d7) beüzemelési költségek,
- d8) bontás,
- d9) hulladékelszállítás,
- d10) akadálymentesítés költségei,
- d11) növénytelepítés és egyéb zöldfelület fejlesztés,
- d12) a projekt megvalósítás miatt szükségessé váló helyreállítási munkák költségei.

e) Eszközbeszerzés költségei:

- e1) bekerülési érték,
- e2) bekerülési érték egyes tételei.

Az eszközök beszerzése önállóan nem támogatható, csak a jelen dokumentum 2.1 fejezetében felsorolt támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan, amennyiben az eszközbeszerzés bizonyíthatóan szükséges az adott létesítmény funkciójának megfelelő működtetéséhez.

3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei:

a) Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége

b) Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége

- b1) egyéb mérnöki szakértői díjak
- b2) minőség-, környezet- és egyéb irányítási rendszerekhez kapcsolódó költségek

c) Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége

d) Egyéb szolgáltatási költségek:

- d1) biztosítékok jogi, közjegyzői, bankköltségei
- d2) hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
- d3) vagyonbiztosítás díja
- d4) egyéb szolgáltatási költség

4) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó egyéb költség:

a) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek

5) **Projektmenedzsment költségek:**

- a) Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása:
  - a1) munkabér,
  - a2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok,
  - a3) személyi jellegű egyéb kifizetések.
- b) Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség:
  - b1) utazási költség,
  - b2) napidíj.
- c) Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja
- d) Egyéb projektmenedzsment költség:
  - d1) projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége,
  - d2) projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége.

6) **Adók és közterhek** (ide nem értve a le nem vonható áfát)

7) **Tartalék**

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén: a támogatás keretében a beruházáshoz kapcsolódó tárgyi eszköz és immateriális javak beruházási költsége számolható el.

Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén:

A működtetésre a későbbiek során odaítélendő ellentételezés megállapításakor a támogatásból megvalósított beruházás értékét is figyelembe kell venni, tekintettel arra, hogy azt a kedvezményezett nem a saját költségén valósította meg. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásból (ide értve a csekély összegű támogatást is) és az Altmark-feltételeknek megfelelő támogatásból megvalósult beruházások esetében az értékcsökkenés vonatkozásában működési támogatás nem nyújtható.

A támogatás mértékét a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikke szerint kell megállapítani. A támogatás mértéke nem haladhatja meg a közszolgáltatás ellátásának nettó költségét. A nettó költség kiszámítható a 2012/21/EU bizottsági határozat szerint meghatározott költségek és bevételek közötti különbségként. Kiszámítható továbbá a közszolgáltatási kötelezettséget teljesítő vállalkozás nettó költsége és ugyanazon vállalkozás közszolgáltatási kötelezettség nélküli nettó költsége vagy haszna közötti különbségként. A közszolgáltató részére a 2012/21/EU bizottsági határozat alapján ésszerű nyereség adható.

A projekt keretében beszerzett, az állam tulajdonába kerülő érték (eszközbeszerzés, immateriális javak értéke) nem minősül állami támogatásnak, azaz a közszolgáltatással kapcsolatban felmerült költségnek, tekintettel arra, hogy az adott eszköz tulajdonosa az állam lesz, és így az nem jelent előnyt a támogatást igénylő részére.

7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?

Ön bizonyos költségtípusokat a támogatási kérelem költségvetésébe átalányként tervezhet be és számolhat el.

A százalékban meghatározott átalány vetítési alapját a következő költségtípusok képezik (vetítési alap) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Közbeszerzési költségek c. költségtípus
- 2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek c. költségkategória összes költségtípusa
- 3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória összes költségtípusa
- 4) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek c. költségtípus
- 5) Adók és közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát) c. költségtípus
- 6) Tartalék c. költségtípus

A vetítési alapba tartozó költségtípusoknak az elszámolása valós költség alapon történik. Ez azt jelenti, hogy a fenti költségtípusoknál a teljesítést pénzügyi bizonylatokkal szükséges alátámasztania.

A százalékban meghatározott átalány mértéke: 7,00%

A százalékban meghatározott átalány alapján elszámolt költségtípusok (számított költségek) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projekt-előkészítés költségei c. költségkategória alábbi költségtípusai:
  - Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei c. költségtípus
  - Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó költség c. költségtípus
- 2) Projektmenedzsment költség c. költségkategória összes költségtípusa

A számított költségekbe tartozó költségtípusokat a vetítési alapba tartozó költségtípusoknak a fentiekben meghatározott százalékában számoljuk el és fizetjük ki, a vetítési alapba tartozó költségtípusok kifizetésével együtt és azzal egyidejűleg. A számított költségek teljesítését nem szükséges pénzügyi bizonylatokkal alátámasztania. Fontos azonban, hogy a számított költségeket csak akkor fizetjük ki, ha a költségvetés tartalmaz vetítési alapba tartozó költségtípusokat.

A fenti egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező. Az egyszerűsített elszámolási módok alkalmazása során a költségek felmerülését Önnek nem kell alátámasztania pénzügyi háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem vizsgáljuk. (Kivétel ez alól a százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén a vetítési alapba tartozó költségtípusok) Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Önnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie, viszont az irányító hatóság és más, uniós ellenőrző szervezetek a helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2021.01.01., vége: 2026.06.30.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztásával kapcsolatban kérjük, figyeljen az alábbiakra:

1) Piaci ár igazolása:

A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, illetve a jelen Felhívás 7.5. pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat az Elszámolási Útmutató in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetők legyenek.

Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek az Elszámolási Útmutató alapján a piaci árak való megfelelést igazoló dokumentumokat legkésőbb a költség felmerülésekor kell benyújtani, amennyiben korábban nem kerültek benyújtásra. Ennek megfelelően a kedvezményezettnek legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén elegendő egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

Azon szerződések esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 100 000 forintot, a támogatást igénylő/kedvezményezett részéről nem szükséges a piaci ár alátámasztása, azt az irányító hatóság nem vizsgálja. A három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződéseinek esetében, melyek tervezett elszámolható költsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az

irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatóak hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a megrendelés időpontjához képest 6 hónapnál régebbiek.

Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a projektgazdától/ajánlatkérőtől független¹⁵ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerül megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnél, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (pl.: munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhez képest.

A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költségtételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárat, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviselők árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

Nem kell alátámasztani a piaci áraknak való megfelelést, ha az adott költség elszámolása egyszerűsített költségelszámolás (százalékban meghatározott átalány) keretében történt. Ilyen esetekben alátámasztó dokumentációt sem kell biztosítani, kivéve, a Felhívás 7.3.1 pontjában hivatkozott benyújtandó dokumentumokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfelelőségét alátámasztó dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden

---

¹⁵ Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

A piaci ár kedvezményezett tájékoztatója az alábbi linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/>

- 2) A felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.
- 3) Az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás:
  - a) Fordított adózás esetén az Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó (amennyiben releváns)
  - b) Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén (amennyiben releváns)

A kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg, illetve a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg, az elszámoló bizonylatot „Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén” szükséges elszámolni.

- 4) Önnek nincs lehetősége költségelszámolásra, ha az szóbeli megállapodáson alapul.
- 5) Közszéferá szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni az Elszámolási Útmutatóban foglalt előírásokat.
- 6) Saját teljesítés az Elszámolási Útmutatóban leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költségtípusai vonatkozásában számolható el:
  - Projektelőkészítés költségei (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve Közbeszerzési költségek c. költségtípus esetén a b3) és b4) költségelemeket);
  - Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve Egyéb szolgáltatási költségek c. költségtípus esetén a d1), d2) és d3) költségelemeket);
  - Projektmenedzsment költségek (Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása c. költségtípus esetén).

Saját teljesítés keretén belül az Elszámolási Útmutató értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításait számolhatja el.

Ha Ön helyi önkormányzat kedvezményezett és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatja a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költségét is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

- 7) Az építési beruházás vagy építési koncesszió esetén a 300 000 000 Ft-ot elérő vagy meghaladó elszámolható költségelem vonatkozásában a Korm. rendelet 251. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezett esetén csak szállítói finanszírozás alkalmazható, kivéve a szakaszolt projekt esetén, vagy ha az irányító hatóság vezetője az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével ettől eltérően dönt.

Összeférhetlenségi szabályok:

A Korm. rendelet értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében figyeljen az alábbi összeférhetlenségi szabályokra:

Nem független az az ajánlattevő,

- a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési;
- b) amelynek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
- c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

E-beszerzés funkció használata:

Felhívjuk a figyelmet, hogy **Ön, mint kedvezményezett köteles** a projekt keretében megvalósítandó, Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzései vonatkozásában az alábbiak szerint eljárni:

1. A beszerzési igényét az ajánlattételi határidőt megelőző legalább öt nappal fel kell töltenie a palyazat.gov.hu oldalon keresztül elérhető EPTK felületen.
2. Nem kell közzétenni a beszerzési igényt akkor, ha a támogatott projekt elszámolható összköltsége 3 000 000 Ft-nál nagyobb és Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzés elszámolható összköltsége nem haladja meg a 300.000 Ft-ot.

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költség típusok vonatkozásában vegye figyelembe a következő korlátozásokat:

Kölcségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható összköltségre vetítve (%)
Közbeszerzési eljárások lefolytatása	1,00 %
Ingatlan vásárlás	2,00 %
Terület előkészítés (régészeti feltárás, lőszermentesítés, földmunkák stb.)	2,00 %
Műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit	1,00 %
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása	0,50 %

A projektek esetében a meghatározott százalékos korlátok módosíthatók a projekt előkészítés és projekt megvalósítás során a projekt keretében **a közbeszerzési eljárások lefolytatása, műszaki ellenőri szolgáltatás, ingatlanvásárlás, terület előkészítés, valamint a tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása tevékenység** elszámolható költségei tekintetében, amelyek összes elszámolható költsége az átcsoportosítást követően sem haladhatja meg az összes elszámolható költség 6,5%-át. Az ingatlanvásárlás költség típusra a Kormány egyedi hozzájárulása esetén lehet átcsoportosítani legfeljebb 10%-ig.

A felhívás keretében a fentiekben meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projekt megvalósítás során kötelező. A költségvetés összeállításakor kérjük, hogy figyeljen arra, hogy az egyes költség típusok maximális mértékére vonatkozó százalékot két tizedes jegy pontossággal határozza meg, mert a kérelem elbírálásakor ezt megvizsgáljuk.

A táblázatban szereplő százalékos korlát a projekt megvalósítás befejezésekor – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – projektszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költség típusokra megállapított összeg nem növekedhet.

A fenti korlátozások nem jelentik a felsorolt költség típusok százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolását. A költségvetésnek meg kell felelnie a felhívás 7.3.1 pontjában leírtaknak is.

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok:

Kölcségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított %-os korlát
Kiszolgáló-, lakó- és vegyes használatú utak fejlesztése	legfeljebb 50%

7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 7.3. pontban, különösen:

- 1) Karbantartási munkákhoz (pl. kátyúzáshoz) kapcsolódó költség.
- 2) Minden olyan költségtétel, amely vonatkozásában a piaci ár a felhívás 7.4. pontjának megfelelően nem alátámasztott.

8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a Korm. rendelet alapján területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra.

A projektekről standard eljárás szabályai szerint születik döntés.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az irányító hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője szakaszos elbírálással dönt.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az "ÁÚF 21-27" 3. fejezetében találhatók.

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?

Azok a támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, és az alábbi kritériumoknak:

1. Nem hiánypótlható jogosultsági kritériumok:

- a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat a felhívásban előírt módon került aláírásra vagy hitelesítésre, az aláírás hiánytalan, érvényes és hiteles.
- b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.
- c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

A fenti jogosultsági kritériumok nem hiánypótlhatóak. Ezért ha a támogatási kérelem nem felel meg ezeknek a szempontoknak, akkor a kérelmet hiánypótlási felhívás nélkül elutasítjuk.

2. Hiánypótlható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az "ÁÚF 21-27" c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
- c) A támogatási kérelemben szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.
- d) A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.
- e) A hiánypótlható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.
- f) A támogatást igénylő rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal vagy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel.

A fenti jogosultsági kritériumok esetében egy alkalommal hiánypótlási felhívást küldünk, ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótolható.

3. Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelelt/részben megfelelt/nem felelt meg minősítéssel történik. A „megfelelt”, „nem felelt meg”, vagy „részben megfelelt” minősítést a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania.

Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e, vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek. A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség. Amennyiben a kérelmező a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

„Részben megfelelt” és „nem felelt meg” válasz esetén a szakmai értékelő támogatási feltételt szabhat az adott szempont teljesülésére.

Amennyiben az 1.1, 1.2., vagy 2.1. pontok valamelyikében az értékelési szempont „nem felelt meg” minősítést kap, abban az esetben az Irányító Hatóság a támogatási igénylést elutasítja.

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/Részben megfelelt/Nem felelt meg)
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	
1.1.	A projekt illeszkedik a felhívás céljához: a felhívásban szereplő célokat teljesíti, illetve azokhoz hozzájárul.	Megfelelt Nem felelt meg
1.2.	A támogatást igénylő és a támogatási kérelem tárgya nem tartozik a Felhívás 1.2. pontjában és az ÁÚF 21-27 c. dokumentumban meghatározott kizáró okok alá.	Megfelelt Nem felelt meg
2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	
2.1.	A helyzetelemzés alátámasztja a tervezett fejlesztés indokoltságát, szükségességét.	Megfelelt Nem felelt meg
2.2.	A projekt csak a jelen Felhívás 2.1. pontjában meghatározott támogatható tevékenységekhez igényel támogatást, és nem tartalmaz a Felhívás 6.1. pontjában felsorolt nem támogatható tevékenységeket.	Megfelelt Nem felelt meg
2.3.	A beruházás a tervezés és megvalósítás alapján biztosítja a biztonságos közlekedési feltételeket valamennyi közlekedő számára. A projekt a közúti közlekedésről szóló 1988. I. tv. 8. § (1a) bekezdésével összhangban került tervezésre valamennyi érintett közlekedő igényeinek a figyelembevételével. A beavatkozás tervezése és megvalósítása során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi közlekedő számára biztosítottak legyenek, ezért a gyengébb közlekedők védelme érdekében a gyalogos, kerékpáros és a közösségi közlekedési módok biztonságos közlekedési feltételeinek a fejlesztését és kialakítását is tervezni szükséges a beavatkozásokban. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha az adott beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része.	Megfelelt Nem felelt meg
2.4.	A projekt tervezett tevékenységei megfelelnek a Felhívás 2.3., 5. és 6.2. pontjában foglalt műszaki-szakmai elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/Részben megfelelt/Nem felelet meg)
3.1.	A tervezett tevékenység hosszú távú (legalább 5 éves) működtetésének és fenntartásának intézményi, műszaki és pénzügyi háttere bemutatott. A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított, a támogatást igénylő megfelelően felmérte és biztosítani képes az üzemeltetési, karbantartási, pótlási költségeket.	Megfelelt Nem felelt meg Részben megfelelt
3.2.	A támogatási kérelem megfelel a horizontális elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg Részben megfelelt
4.	Költségvetés vizsgálata	
4.1.	A támogatási kérelem megfelel a Felhívásban meghatározott költségkorlátoknak és egyszerűsített költség elszámolási módoknak. A támogatási kérelem az európai uniós állami támogatási szabályok alapján támogatható.	Megfelelt Nem felelt meg

Terüleetspecifikus értékelési szempontok a felhívás adott területi egységre vonatkozó területsspecifikus mellékletében található.

9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Támogatáshalmazódás:

Azonos, vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmazható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben, vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmazható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás - függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik - támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

A kockázatfinanszírozási támogatás, az induló vállalkozásnak nyújtott támogatás és a csekély összegű támogatás, amennyiben azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkezik, bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmazható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes támogatási intenzitásig, támogatási összegig vagy finanszírozási összegig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmazható.

9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Csekély összegű támogatás esetén:

A csekély összegű támogatásra vonatkozó részletes szabályokat az Európai uniós működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (HL L 352, 2013. 12.24. 1.o), a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben

vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, Magyarországon az adott évben valamint az azt megelőző két pénzügyi évben odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím vonatkozásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző, egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások esetén a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

A támogatás a csekély összegű közszolgáltatási támogatással a 360/2012/EU bizottsági rendeletben meghatározott felső határig halmozható. A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a fent meghatározott felső határig halmozható.

A támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha az így halmozott összeg meghaladná a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 5. cikk (1) bekezdése figyelembevételével - az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon - nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén:

A közszolgáltatásért járó ellentételezésre vonatkozó részletes szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i 2012/21/EU bizottsági határozatnak (HL L 7., 2012.1.11., 3. o.), a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

A 2012/21/EU bizottsági határozat 4. cikke értelmében a megbízási aktusnak (támogatási szerződésnek) a következőket kell tartalmaznia:

- a) a közszolgáltatási kötelezettségek tartalma és időtartama;
- b) a vállalkozás megnevezése és adott esetben az érintett terület;
- c) a támogatást nyújtó által a vállalkozásnak adott kizárólagos vagy különleges jogok jellege;
- d) az ellentételezési mechanizmus leírása és az ellentételezés kiszámításának, ellenőrzésének és felülvizsgálatának paraméterei;
- e) a túlkompensáció elkerülésére és visszafizettetésére hozott intézkedések.

A vállalkozás közszolgáltatás nyújtásával való megbízásának időtartama nem haladhatja meg a tíz évet. Tíz évnél hosszabb megbízási időtartam esetén a 2012/21/EU bizottsági határozat csak akkor alkalmazható, ha a közszolgáltató olyan jelentős beruházásra kényszerül, amelyet az általánosan elfogadott számviteli elvekkel összhangban hosszabb időtartam alatt kell amortizálni.

Amennyiben a Támogatott a közszolgáltatás körén belül és kívül is végez tevékenységeket, akkor a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének (9) bekezdése értelmében a közszolgáltatás költségeit és bevételeit a többi szolgáltatásétól elkülönítve kell kimutatnia belső számláiban, a költségek és bevételek elkülönítésének paramétereivel együtt. A közszolgáltatáson kívül eső tevékenységek költségei magukban foglalják az összes közvetlen költséget, a közös költségek arányos részét és a megfelelő tökemegtérülést. E költségekre nem adható ellentételezés. A Támogatott a támogatásról olyan elkülönített elszámolást köteles vezetni, amelyből a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének (2)-(4) bekezdésben meghatározott követelmények ellenőrizhetők.

Ha a Támogatott a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének megfelelően meghatározott összeget meghaladó támogatásban részesül, a kedvezményezettnek a túlkompensációt vissza kell fizetnie. Amennyiben a túlkompensáció összege nem haladja meg az átlagos éves ellentételezés összegének

10 %-át, a túlkompensáció átvihető a következő időszakra és levonható az arra az időszakra fizetendő támogatás összegéből.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:

A helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 56. cikke, a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére a helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatást, ha a támogatás összege egyazon infrastruktúra esetén meghaladja a 10 millió eurónak megfelelő forintösszeget, vagy a projekt összköltsége meghaladja a 20 millió eurónak megfelelő forintösszeget.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás helyi infrastruktúra építéséhez, bővítéséhez vagy korszerűsítéséhez nyújtható, ha ezen infrastruktúra helyi szinten hozzájárul az üzleti és a fogyasztói környezet korszerűsítéséhez és ipari bázisok fejlesztéséhez.

A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a megvalósuló infrastruktúrát nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes alapon kell a felhasználók rendelkezésére bocsátani. Az infrastruktúra használatáért felszámított vagy eladása során meghatározott árak szokásos piaci áraknak kell lennie.

Az infrastruktúra működtetését koncesszióba adni vagy azzal harmadik felet megbízni csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával lehet.

10. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk az Önről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?

Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) előírásaiból fakadó kötelezettségek

A támogatási kérelem benyújtásának célja, hogy Ön – sikeres elbírálás és támogatási döntés esetén – a tervezett projekt megvalósítására támogatási szerződést kössön. A támogatási kérelem feldolgozásához szükséges, hogy kezeljük azokat a személyes adatokat, amelyeket Ön a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben tüntetett fel. Az adatokat a <https://www.palyazat.gov.hu> honlapon elérhető Adatvédelmi nyilatkozatban szereplő adatkezelési célok szerint kezeljük.¹⁶

Ön felelős azért, hogy – az (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet) előírásainak megfelelően – a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (Ön és az esetleges konzorciumi partnereinek, tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek) személyes adatainak a kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő jogalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően történik. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha helyszíni szemlére kerül sor, akkor ennek keretében azt is megvizsgálhatjuk, hogy a fentieket megfelelően dokumentálták-e. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, akkor ennek vizsgálatához a releváns dokumentumokat be kell nyújtania

¹⁶ Az adatkezelés jogalapja az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.

10.2. További dokumentumok

A Felhívás elválaszthatatlan része az ÁÚF 21-27 c. dokumentum és az Elszámolási Útmutató, amelynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

Az ÁÚF 21-27 és az Elszámolási Útmutató az alábbiakról nyújt tájékoztatást:

ÁÚF 21-27:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító) követelmények
12. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok

Elszámolási Útmutató:

- I. Nemzeti Szabályozás az Elszámolható Költségekről
- II. A kifizetési kérelemben benyújtandó, elszámolható költségek valóságát igazoló, valamint a szakmai beszámolót alátámasztó dokumentumok – „Mátrix”
- III. A kifizetési kérelemben benyújtandó alátámasztó dokumentumok hitelesítését szolgáló ellenőrzés szempontjai
- IV. Pályázati általános forgalmi adóról szóló útmutató

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

11. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálathoz a **06/1 896-0000** normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30-16:00 óra között, pénteken 8:30-14:00 óra között fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a palyazat.gov.hu oldalon, ahol a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

12. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?

Kérjük, csatolja a kérelemhez az alábbiakat:

- 1) Nyilatkozat, mely a fejlesztés által érintett területek helyrajzi számának tételes felsorolását és a területek tulajdonosi viszonyait tartalmazza.
- 2) Megalapozó dokumentum (digitálisan előállított, kereshető PDF formátumban), annak mellékleteként:
  - a) A település útjait bemutató helyszínrajz vagy térkép, amelyen a település utcái jól beazonosíthatóak (legalább a főbb utcák neveinek feltüntetésével), és beazonosítható módon jelölve van(nak) a tervezett beruházás helye(i). A térképen legalább 3 eltérő jelölőszín megadása kötelező: földút, burkolt út, projekt keretében fejlesztendő út.
  - b) A beruházás területét és környezetét érintő átnézeti helyszínrajz, mely a fejlesztendő utak/útszakaszok településen belüli betöltött szerepének (gyűjtőút, kiszolgáló út, lakóút, egyes használatú út) szemléltetésére szolgál.

- c) Ponttérkép, mely jelöli a tervezett beruházás nyomvonalában és annak 500 méteres távolságán belül elhelyezkedő forgalomvonzó létesítményeket¹⁷.
  - d) A projekt tárgyát képező közterület(ek) műszaki állapotának bemutatását és a meglévő állapotot alátámasztó fotódokumentációt. Ajánlott útszakaszonként és forgalmi irányonként egy-egy fényképfelvételt mellékelni az úttengelyből fényképezve, amelyen látható a meglévő burkolat minősége, valamint a teljes úrszelvény.
  - e) Közüzemi infrastruktúrával való ellátottság igazolása, melyről a támogatást igénylő vagy a tervező nyilatkozik.
  - f) A területspecifikus mellékletben meghatározott értékelési szempontoknál előírt külön dokumentum (amennyiben releváns)
- 3) Hatályos településrendezési eszköz (Településszerkezeti terv, Helyi építési szabályzat és Szabályozási terv)
  - 4) Konzorciumi együttműködési megállapodás támogatási kérelem benyújtásához (amennyiben releváns)

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az „ÁÚF 21-27” 3. pontja tartalmazza.

12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges.

1. a kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát.
3. Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns).

12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?

Minden olyan dokumentum, mely a támogatási kérelem benyújtásától a támogatási szerződés megkötéséig nem kerül benyújtásra, az egyszerűsített költségelszámolás alátámasztó dokumentuma(i) és a Korm. rendelet az 1. kifizetési igénylés benyújtásáig előírja.

13. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól 13. § (1) bekezdés 2. pontja értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat a településüzemeltetés, annak keretében – többek között – a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása.

Jelen felhívás fő célja a helyi önkormányzatok jogszabályi kötelezettségéhez kapcsolódóan az önkormányzati tulajdonú belterületi közutak építése, korszerűsítése, felújítása, közlekedésbiztonsági célú fejlesztése a településközpont vagy a település közintézményeinek, közszolgáltatást nyújtó létesítményeinek jobb megközelíthetősége, a lakóterületekkel való kapcsolatok javítása, a

¹⁷ Pl.: köznevelési intézmények, kulturális intézmények, kereskedelmi egységek, egészségügyi intézmények, rendelők, sport- és szabadidős létesítmények, gazdasági területek, ipari parkok stb.

településközpont tehermentesítése, vagy a meglévő belterületi úthálózat minőségi fejlesztése érdekében. A felhívás további célja a fejlesztéssel érintett útszakaszokon a közösségi közlekedés infrastruktúra fejlesztése, valamint az útburkolaton elhelyezhető kerékpárforgalmi létesítményeket kialakítása a fenntartható közlekedési módok fejlesztésének elősegítése érdekében.

A felhívás keretében 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet a közutak igazgatásáról 2.§ (2) bekezdés ad)-ae) pontjaiban szabályozott önkormányzati tulajdonú belterületi gyűjtőutakhoz, kiszolgáló és lakóutakhoz, valamint állami vagy önkormányzati tulajdonú csomópontokhoz kapcsolódó fejlesztések támogathatóak.

13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok:

Törvények

1988. I. tv. a közúti közlekedésről

Rendeletek

314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról

176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről

Egyéb előírások

e-ÚT 03.04.13 Kerékpározható közutak tervezése

e-ÚT 02.01.42. Közúti biztonsági audit módszertan

e-ÚT 03.01.11 Közutak tervezése (KTSZ)

e-ÚT 06.02.11 Utak és autópályák létesítésének általános geotechnikai szabályai

e-ÚT 03.07.12 Közutak víztelenítésének tervezése

e-ÚT 06.03.12 Kisforgalmú utak pályaszerkezet méretezése

e-ÚT 06.03.13 Aszfaltburkolatú útpályaszerkezetek méretezése és megerősítése

e-ÚT 05.01.15 Útépitési kőanyag-halmazok

e-ÚT 06.03.53 Kötőanyag nélküli és hidraulikus kötőanyagú burkolatalapok

e-ÚT 05.02.15 Útépitési aszfaltkeverékek. Visszanyert aszfalt.

e-ÚT 06.03.21 Útpályaszerkezeti aszfaltburkolatok rétegeinek követelményei

e-ÚT 05.02.11 Útpályaszerkezeti aszfaltburkolatok keverékeinek követelményei

e-ÚT 06.03.63 Útpályaszerkezetek bevonatai

e-ÚT 04.03.11 Útburkolati jelek tervezése

e-ÚT 04.02.11 Közúti jelzőtáblák. A jelzőtáblák megtervezése, alkalmazása és elhelyezése

e-ÚT 09.04.15 Közutak geodéziai előírásai és geometriai követelmények

13.3. További mellékletek

A) Területsspecifikus mellékletek:

- 1) Bács-Kiskun megye
- 2) Békés megye
- 3) Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- 4) Hajdú-Bihar megye
- 5) Heves megye
- 6) Jász-Nagykun-Szolnok megye
- 7) Komárom-Esztergom megye
- 8) Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
- 9) Zala megye

B) Szakmai mellékletek:

- 1) Útmutató a Megalapozó dokumentum elkészítéséhez
- 2) Iránymutatás közúti biztonsági audit készítéséhez
- 3) Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez
- 4) Konzorciumi együttműködési megállapodás - Támogatási kérelem benyújtására

- 5) Konzorciumi együttműködési megállapodás - Támogatásban részesített projekt megvalósítására
- 6) Likviditási terv sablon

C) Fogalomjegyzék:

Belterületi közút: a települések településrendezési (településszerkezeti és szabályozási) tervében beépítettként feltüntetett (vagy beépíteni tervezett) területen belül (belterületen) vagy annak határán elhelyezkedő (határát alkotó) közutak.

Burkolat-felújítás: ha teljes pálya-, vagy csak sáv szélességben hosszabb szakaszokon a kopóréteg vagy a teljes pályaszerkezet cseréje, illetve burkolat megerősítés (profilmarással, aszfaltkopó,- és kötőréteg terítéssel) valósul meg.

Éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat: olyan eljárás, amely megakadályozza, hogy az infrastruktúra potenciális hosszú távú éghajlati hatásoknak legyen kiszolgáltatva, egyúttal biztosítja az „első az energiahatékonyság” elvének érvényesülését, valamint azt, hogy a projektből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás szintje összhangban legyen a 2050-es klímasemlegességi célkitűzéssel.

Földút: az ingatlan-nyilvántartásba útként bejegyzett, eredeti termett talajú, vagy földmunkával, szabályos keresztmetszettel, vízelvezetéssel kialakított, pályaszerkezet nélküli út, amelynek járhatósága a talajtól függő anyaggal - zúzottkő, kavics, pernye, kohósalak, feldolgozott és minősített építési és bontási hulladék - javítható, és amely szilárd burkolatú úthoz csatlakozás vagy vasúti átgátló előtt legfeljebb ötven méter hosszban rendelkezik szilárd burkolattal.

Gyűjtőutak: a település lakó- és kiszolgáló útjainak forgalmát összegyűjtve vezetik a település főúthálózatára.

Járda: a közútnak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, attól szintkülönbséggel, kiemelt szegéllyel vagy más módon elválasztott része.

Kátyú: az útburkolaton képződő, forgalmat zavaró leggyakoribb úthiba. Az útburkolati hibák javítása nem tartozik a burkolat-felújítás körébe, mivel az az útburkolat fenntartásához kapcsolódó feladat.

Kisértékű tárgyi eszközök: a kettőszázezer forint egyedi értéket nem meghaladó bekerülési értékű tárgyi eszközök.

Kiszolgáló utak: a települések belterületének a lakófunkciótól eltérő rendeltetésű területeinek forgalmát lebonyolító közutak. Ide tartoznak:

- a szervizutak [általában a főutak mellett elhelyezkedő - rendszerint - egyirányú utak, amelyek a mellettük lévő területek: üzletek, szolgáltató intézmények (pl. benzinkutak, szervizek stb.) kiszolgálását biztosítják],
- az iparterületi és a mezőgazdasági belterületi közutak (általában nehéz és lassú forgalmat bonyolítanak le),
- egyéb kiszolgáló utak (intézmények, szabadidő-, sport-, kulturális és egyéb zöldterületek kiszolgálását biztosító közutak).

Felhívjuk szíves figyelmüket, jelen felhívás keretében dedikált infrastruktúra, valamint mezőgazdasági és erdészeti utak fejlesztése nem támogatható.

Kerékpárosbarát: olyan tevékenység, hely, illetve létesítmény, amely a kerékpárral közlekedők igényeit tudatosan figyelembe veszi és azok kielégítését (minősített módon) megvalósítja.

Korszerűsítés: az osztályba sorolásának nem megfelelő műszaki jellemzőkkel rendelkező közút műszaki jellemzőinek megfelelővé fejlesztése, vagy az osztályba sorolásának megfelelő közút teljesítőképességének növelése a forgalmi igényeinek kielégítésére.

Közúti biztonsági audit: a közúti infrastrukturális projekt engedélyezési és kiviteli terveinek, valamint a megvalósult létesítménynek átadás előtti és az üzemeltetés korai szakaszán végzett független, részletes, módszeres műszaki biztonsági ellenőrzése.

Lakóutak: a települések belterületének alapfunkcióját, a lakófunkciót kiszolgáló közutak, a lakótelepek és lakótömbök belső forgalmát bonyolítják le.

Szilárd burkolatú út: az olyan út, amely teljes hosszában szilárd (aszfalt, beton, kő stb.) útburkolattal rendelkezik; nem tekintendő azonban szilárd burkolatú útnak az az út, amelynek csak szilárd burkolatú úthoz való csatlakozása előtt vagy vasúti átgátló előtt van 50 m-nél nem nagyobb hosszban szilárd burkolata.

Út átépítése: a meglévő úttest szerkezeti vastagságának vagy szélességének megváltoztatása.

Út felújítás: a forgalmi igénybevételtől, az időjárástól vagy más természeti hatástól elhasználódott úttesten, azok tartozékain, az út környezetében, valamint a környezetvédelmi építményeken végzendő azon tevékenységek összessége, amelyek az út használati értékét növelik és a forgalmi igényeknek megfelelő, eredeti műszaki állapot helyreállítását szolgálják.

Út rekonstrukció: új útszakasz vagy új forgalmi sáv létrehozásával nem járó beruházás, amely a forgalomba helyezés óta megváltozott forgalmi igények kiszolgálása érdekében jelentős burkolaterősítése vagy geometriai megváltoztatása céljából valósul meg; továbbá meglévő közúti hidak esetében szélesítéssel, átépítéssel vagy teherbírás növeléssel járó beavatkozás.